

4.2.2021

LPR/1000/11.04.00/2018

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo@mmm.fi

Viite: Lausuntopyyntö 7.12.2020

Lappeenrannan seudun ympäristötoimen, ympäristönsuojelun palvelualueen lausunto Kansallisen vesihuoltouudistuksen visiosta ja toimeenpano-ohjelmaluonnoksesta

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoa kansallisen vesihuoltouudistuksen visiosta ja sen toimeenpano-ohjelman luonnoksesta. Luonnoksessa on listattu kymmenen keskeisintä vesihuollon kehittämistarvetta lähivuosille.

Lausunto:

Toimivan lainsäädännön ja valvonnan toteuttamiseksi Maa- ja metsätalousministeriö asettaa vesihuoltolain tarkistamista valmistelevalle työryhmälle loppuvuodesta 2020. Tavoitteena on, että hallituksen esitys asiasta voidaan antaa vuonna 2022. Vesihuoltolainsäädännön uudistukselle on tarvetta lain selkeyttämiseksi ja tarkentamiseksi. On hyvä, että taustaselvityksissä on tunnistettu ja tunnustettu toiminta-alue- ja aluerajauksiin sekä kiinteistökohtaisiin talousjätevesien hallintaan liittyviä epäselvyyksiä ja erilaisia tulkintoja, jotka vaikuttavat suoraan ympäristönsuojeluviranomaisten valvontaan. Lappeenrannan seudun ympäristötoimen alueella on seuraavia merkillepantavia huomiota liittyen vesihuoltoon:

- Selvitystyössä nousi esille viranomaistoiminnan resurssien niukkuus ja valvonnan puutteellisuus. Myös valvontavastuista on epäselvyyksiä ja eri valvontaviranomaisten rinnakkaisvalvonta ja sen toteuttaminen on haasteellista
- Toiminta-alue ja vesihuoltoverkkoon liittäminen: Toiminta-alue- ja aluerajauksiin sekä kiinteistökohtaiseen talousjätevesien hallintaan liittyy monia epäselvyyksiä ja erilaisia tulkintoja. Näihin liittyvät kysymykset tulisi tarkastella uudelleen. Lisäksi tulisi arvioida kunnan ympäristönsuojeluviranomaisten resurssien riittävyyttä näiden asioiden valvontaan.
- Hulevesien hallinta: Kunnan vastuu hulevesien kokonaisvaltaisesta hallinnasta sisältyy nykyisin maankäyttö- ja rakennuslakiin. Vesihuoltolakiin sisältyvät säännökset siitä, että vesihuoltolaitos voi kunnan päätöksellä huolehtia

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi

hulevesiviemäröinnistä. Hulevesien hallinnan vastuu on tällä hetkellä kuitenkin monin paikoin epäselvä. Vastuu olisi selkeämpi ja lainsäädäntöä olisi myös helpompi noudattaa, mikäli hulevesiin sovellettaisiin vain maankäyttö- ja rakennuslakia. Vesihuoltolaitoksen oikeudesta hoitaa hulevesien viemäröintiä tulisi tällöin säätää mahdollisesti erikseen.

- Kunnan rooli kestävien vesihuoltopalvelujen turvaamisessa on keskeinen. Kunnan tulee vesihuoltolain mukaan kehittää vesihuoltoa alueellaan yhdyskuntakehitystä vastaavasti sekä tarpeen mukaan ryhtyä toimenpiteisiin vesihuoltopalvelun saatavuuden turvaamiseksi. Kunnan tulee varmistaa palvelun saatavuus, mikäli palvelun saamisen edellytykset ovat vesihuoltolain mukaan olemassa. Kunnan omistamien vesihuoltolaitosten palvelujen turvaamisessa kunnalla on lisäksi omistajaohjaajan rooli. Kuntien omistajaohjauksessa olisi kuitenkin parannettavaa ja osa kunnista ei huolehdi riittävästi vesihuollon kehittämis- ja järjestämisvelvollisuudestaan. Myös valvontaviranomaisilla on oltava riittävä osaaminen sekä riittävät henkilöresurssit vesihuollon kehittämiseen ja edistämiseen.

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi,
ympäristönsuojelun palvelualue

Lausunnon valmistelijat:

Lahtela Taina, ympäristötarkastaja
Lohko Hanna, ympäristötarkastaja